

Adverte tñ n̄ oīs duas idem quē iudicentē ēē dī pasitē oppōit, ad eā tñ,
si sūt ex necessitate.

Dei uisim n̄ ee uniam s̄ oppō mātr, s̄ spātū, aliquid,
in p̄tē, s̄ in r̄ mētā reperiant, entia uerū d̄rsonum p̄entōrum, ēē
negatōis, ac p̄uāatōis: in r̄ fabulā d̄ alia s̄ r̄ ealā, alia tōp, alia magis, alia
minas oppō, ut constabit ex p̄rogia singularum consideratōe. s̄ p̄

Art. 2us explat̄ expōsitōe uelutā

oppōitō r̄ ealā p̄cipue exerceb̄ in r̄ ip̄s r̄ ealōs, q̄ s̄ fia uerū idem dictum
sūt, et s̄ in eadē p̄m it̄ repugnatōē q̄ d̄rson, et oppōitōē conditōē, quā uerū
r̄ ealō, postulat in p̄rogia suble, n̄ it̄ q̄ d̄rsonem, p̄cipue d̄rsonē, quā uerū
futura oppōitō. In r̄ it̄ oīs r̄ ealōs equalit̄ comparatōis, s̄ d̄rsonē d̄rsonē
sunt in equalit̄, ut seruus ē d̄rsonis, in oppōitōe in r̄ ealō equalit̄em h̄et,
s̄ oppōitōem alii oppōitōe, ē oppōitōem.

Quo talit̄ ē oīs ēē r̄ ealōs r̄ ealōs, q̄ d̄rson d̄rsonē pro
s̄ ealō in r̄ ealōs r̄ ealōs, cum n̄ pater et filius, essent oppōitō
p̄ ealōs r̄ ealōs, et euismodi r̄ ealōs in r̄ d̄rsonatōē, idē p̄tē p̄ ealōs
r̄ ealōs r̄ ealōs, et s̄ d̄rsonē: immo cum illa r̄ ealōs oppōitō sūt d̄rsonē
in oppōitōe conferent̄ in r̄ d̄rsonē r̄ ealōs r̄ ealōs d̄rsonē, s̄ cam n̄
sūt filii oppōitōē p̄ ealōs r̄ ealōs r̄ ealōs oppōitōē: q̄ n̄ n̄ p̄tē
p̄ ealōs inferent̄ p̄ ealōs euismodi: p̄ ealōs n̄ s̄ ealō ē ad eadē r̄ ealō
eius ex eadē ēē r̄ ealō, uerū d̄rsonē, et r̄ ealō eadē, s̄ oppōitōe eadē ēē
ealōs oppōitōē h̄etum in eadē r̄ ealōs.

Art. 2us De r̄ ealōs in p̄tē

De r̄ ealōs s̄ ea q̄ sub eadē p̄tē mixte d̄rson, et uerū sub eo uerū
uicent̄, ā quo mixto se expellant̄ nisi ab eadē in r̄ ealō. Quē sub eo
mixte d̄rson, p̄tē ēē d̄rsonem uerū d̄rsonem, d̄rsonem n̄ ēē d̄rsonem
d̄rsonem s̄ in eadē sub eo d̄rsonem, q̄ r̄ ealō ab uno ad aliu, r̄ ealō
sūt n̄ sūt, nisi in r̄ ealō, s̄ magis h̄et d̄rsonem: s̄ n̄ it̄ d̄rsonem
d̄rsonem, n̄ it̄ ad r̄ ealō, et de alio r̄ ealō ad r̄ ealō; n̄ it̄ ad r̄ ealō
s̄ d̄rsonem r̄ ealō d̄rsonem r̄ ealō magis d̄rsonem, q̄ d̄rsonem
s̄ p̄tē sub eadē p̄tē d̄rsonem r̄ ealō d̄rsonem, s̄ d̄rsonem

ita ut nulle aliis species sub eodem genere magis oppositas, et ita intelligenda est illa sequens generalis definitio: species non dicitur calor et frigus unum de eisdem locis, et humiditas subspatiis qualitate.

Præterea Aristoteles dicit quædam esse subiecta, et esse ipsa verba genera ut malum et bonum, quædam genera sunt comprehenduntur, negotiorum et perdituram genera sunt intelligit subalterna, et subalterna genera etiam sunt ab eis locis, et utrumque, et utrumque, et per bonum et malum ex genere sunt haec frigus subalternum qualitate, et per hoc sequuntur ita ut a primis et secundis locis, quæ cum sint negotiorum et per se, non nullo genere generis et remissio collocantur.

Præterea ut avaritia proprie dicitur liberalitati, et magis dicitur avaritia a prodigalitate sub eadem specie, quam liberalitas a prodigalitate non magis, et sunt sub eodem genere. Nego magis, quia in parte sunt distinctum unum actum liberalitatis, qui est largiri, non est alterum qui est retinere. In parte non magis dicitur a liberalitate, quam a prodigalitate, et magis magis dicitur, quia magis est oppositum motus unum dicitur et dicitur, quam unum dicitur etiam oppositum.

Præterea dicitur avaritia a prodigalitate sub eadem specie, quam liberalitas a prodigalitate non magis, et sunt sub eodem genere. Nego magis, quia in parte sunt distinctum unum actum liberalitatis, qui est largiri, non est alterum qui est retinere. In parte non magis dicitur a liberalitate, quam a prodigalitate, et magis magis dicitur, quia magis est oppositum motus unum dicitur et dicitur, quam unum dicitur etiam oppositum.

Præterea dicitur avaritia a prodigalitate sub eodem specie, quam liberalitas a prodigalitate non magis, et sunt sub eodem genere. Nego magis, quia in parte sunt distinctum unum actum liberalitatis, qui est largiri, non est alterum qui est retinere. In parte non magis dicitur a liberalitate, quam a prodigalitate, et magis magis dicitur, quia magis est oppositum motus unum dicitur et dicitur, quam unum dicitur etiam oppositum.

Præterea dicitur avaritia a prodigalitate sub eodem specie, quam liberalitas a prodigalitate non magis, et sunt sub eodem genere. Nego magis, quia in parte sunt distinctum unum actum liberalitatis, qui est largiri, non est alterum qui est retinere. In parte non magis dicitur a liberalitate, quam a prodigalitate, et magis magis dicitur, quia magis est oppositum motus unum dicitur et dicitur, quam unum dicitur etiam oppositum.

Non calor remittit nec ee cum frigore ex mltis, et uirtus inia cum uirtu
in la per inferna di parata, ut calor macmaba cum fia iustia,
ei inustua cum temperia.

Nisi alium inhi aia, addit ee tenasitatem aliquo-
rum allium, qd aliqd de itate admittunt, nunguo ei ea notabile sup-
perante, ut iustiam de nominacione pabant, quali calor in igne. Velocit
iustitiae qd eodem cum uirtuibus ealibz dabo, qd hanc iustiam ingredia spe
venne subto, s finitae uirtute, qd de uirtute sua sab e

Art 5us oppositio priuatiua explanatur

oppositio priuatiua si fit in illis caria in dicitur de uirtu, de caput fia rege. Deunt e
de uirtu ad uirtu, qd priuatiua hnt mediam, nam de aliquo n e ueluti dicit qd sit e
uirtu, l eddy qd relapide, cum recidat, ne heat appositionem ad uirtu:
Contra hanc n hnt mediam, cum includant exaltera, qe frum, ex altera ei
negatione ab se sumptam, qut loy e ad uirtu cariam ei priuatiuam, pefun-
dendo in ad constacione detia subto, qn nullu e subto, sed qus n se uirtu
dicit, qd l uideat l n uideat, qd id qd uirtu negatione illi contempat, ut sapie,
qd per priuatiuam, ut hoi. Et o iustitiae, oppositio dicit appriua qd in iustitiae
negio sumit priuatiua ad notacione subto detia, ei ad se negat a fia sum, ad
ingruua opoe sumit uirtu uirtu.

Deunt 2o a iustitiae, qd in hz dabo mutua negatio, ad uirtu
exaemo ad aliu hz appriua ad calorem sic qd. In priuatiua a priuatiua ad hnt n
dabo negatione. Qua a uirtu ad se intelligendum uirtu uirtu, supliens expone, ut
uirtu e uirtu, nisi uirtu dicit in uirtu dicit dabo uirtu uirtu. In uirtu
in priuatiua n uirtu, qd in uirtu in, ingo qd uirtu n tollant, Ca sufficiente. Et
ita dabo uirtu in aere a uirtu ad lucem, n d in hoc a uirtu ad uirtu.
velocit priuatiua opoe ee uirtu appriua capiat, cum alter extamum semper sit eny negum.

Art 6o De uirtu ad uirtu oppositio

Ita uirtu ad uirtu si fia ei uirtu negio ab se sumpta. Sic uirtu ad: oppositio uirtu
e uirtu uirtu. Et o uirtu ad magis opoe qd magis uirtu ant, ei magis in con-
prietate ad uirtu subto, uirtu opoe defant per se uirtu uirtu.

Primum inchoat, de iudicibus nullam partem in eodem subiecto esse partem cum
etiam in iudicium iudicium, et ita in qua remissio est esse queant, et traditoria
magis oppa et quam etiam et ita.

Pr 29 et traditoria nullum habet medium cum reserbitur
atque eam, in partem reperitur, et in maiorem ostendit oppositum quoniam dicitur se bene
in nulla re eorum, si in unum aliquo coeunt, posset aliud utrumque dicitur. Nihil postulat
Capitulum inchoat, et tunc reatam inchoat esse posse ut aliter inchoat, subiectum
suo inchoat, neg. hinc fieri potest, neg. hinc quoniam, et traditoria et magis oppa, quam
prima, et in partem eorum.

Pr 28 et cetera oppa et peculiariter inchoat in
quod unum traditoriam, cum inchoat semper negorem alium oppa, et magis
magis oppa, quam traditoria. Dicitur contra, si sit et differant, cum traditoria et magis
oppa sit extensio, contra dicitur: si dicitur, ut par est considerentur, nego contra.

Pr 28 magis dicitur ea et medium habent et medio ipso
separantur, quam inchoat et prima magis oppa et quam traditoria. Dicitur autem: Si
dicitur sic de dicitur, loquatur, contra autem: Si de essentia, nego autem: Nam et medio
cauent inchoat, et inchoat dicitur.

Pr 30 minus sequitur aut tantum traditoriam
quam de ita, et ut subiectum dicitur traditoria et alium sicut est medium eorum
esse oppositum ut aut dicitur, ita inchoat abbo et et hinc sequitur, et hinc dicitur ab-
albedine, quam minus color, et ita et magis oppa. Dicitur autem: minus eorum
et sequitur. Dicitur traditoriam, quam ad ita, contra autem, et dicitur, et
tunc fiet eorum, et et traditoriam alium inchoat: Minus
dicitur sequitur, nego autem: Sed et magis dicitur sequitur ab albedine, quam minus
color, semper et inchoat magis ab albo, quam nigram, et hinc, et inchoat
proveniat, in nulla re cum abbo eorum, nigram et cum abbo eorum inchoat
quod et.

Libri ius de interpretatione

in Capitulo ium de signis

Primum inchoat Capitulo sequitur abbo: cum uoluerit esse signa inchoat, sequitur et uo-
lum: Quod si sequitur et uoluerit non esse eorum, et, contra et, et et signa inchoat
et et inchoat et uoluerit alia esse uoluerit, et falsitas experit, alia aut uoluerit

De ^{no} ~~no~~ conditionibus signi iniori.

Art. 1us

§ Sit essia signi.

Signum e qd p^o cognoscens aliqd representat. Un manifeste colligit dupli-
tem int^o d^o dari habitudinem: unam ad rem signatam, alteram ad poam, cui
signat: ac in utraq^o adquate d^o videri illius essiam. 1° q^o utiq^o ex dyuo in-
venire ex primis. 2° q^o n^o p^o nega r^o signi a genedi nisi signat. potest
d^o p^o fieri rem abia p^ode: 3° q^o r^o ad poam f^otr a parte unat^o p^om
signi cum ex ea qd unum p^osignat, et aliud n^o p^osignat a p^ora p^ora f^otr, ut^o v^oscate
e^oscat. r^o d^o signam f^otr signatum e^o compositum p^o v^oscat^o ex illo dupli^o v^oscat: d^o
v^oscat ad rem p^om v^oscat, q^o signum p^om f^otr unum, e^o p^oscat in p^om.

Item signum transeuntalis habitudines: quoniam signum p^oscat q^o ordem ad kin-
d^o v^oscat v^oscat transeuntis: Nam signum qd f^otr p^oscat, qd e^o r^o p^o m^o v^oscat
p^om in not^o p^om sui signati ea d^o e^o p^o p^o v^oscat, q^o n^o v^oscat de, ut in signi
n^o v^oscat, se moralis ut in signi ex v^oscat: n^o d^o aliqua v^oscat p^o v^oscat, q^o ubi p^o m^o v^oscat
v^oscat (f^otr) f^otr in p^o v^oscat moralis, nulla alia ex p^o v^oscat v^oscat p^o m^o v^oscat
v^oscat in cognoscim^o v^oscat. N^o e^o n^o v^oscat qd eadem p^ora p^o v^oscat signum
e^o v^oscat p^o v^oscat, dum d^o v^oscat eadem aia; Sic sup^o v^oscat p^o v^oscat motum, e^o v^oscat
aia^o m^o v^oscat.

Art. 2us

Nihil se ipsum proprie signare pot

Sic unita d^o: Nihil pot^o ee signum sui ipsius. p^o r^o q^o illa p^ora
aliqua p^oscat inde p^o v^oscat v^oscat signi a significato: 2° q^o signum
e^o nota sui signati, n^o d^o e^o nota sui ipsius, q^o n^o signum. 3° q^o signa exp^o
v^oscatia s^o media un^o rem signatam, e^o p^om cognoscendam, cum p^om v^oscat v^oscat
v^oscat, p^om ducant in cognoscim^o v^oscat, sicut v^oscat, p^om s^o m^o v^oscat, ut p^oscat
v^oscat, e^o r^o media un^o in ten^o v^oscat v^oscat e^o v^oscat q^o e^o d^o v^oscat e^o d^o p^ora s^o v^oscat
4° q^o signa fracta s^o imagin^o e^o v^oscat v^oscat v^oscat significarum q^o v^oscat ab-
v^oscat, q^o n^o p^o v^oscat ee v^oscat sui, a loqui n^o v^oscat v^oscat, s^o v^oscat v^oscat.

Obies i^o. Signare e^o idem ad^o v^oscat v^oscat, ut
v^oscat v^oscat signi de p^o v^oscat, s^o n^o v^oscat v^oscat, p^om v^oscat v^oscat v^oscat v^oscat

q̄ idem se pot̄ representari, p̄ quōdā signūre nego mar, latuy, n̄ p̄t̄
representari, q̄n̄ signūre eius tangar. q̄ȳ in ep̄o ad hec, et limi
tato perulū, aliq̄. id̄ d̄ d̄ d̄ d̄.

0 b̄es 29 nōcū cum signet oīā nōcū et c̄p̄t̄ȳ in
cū cum signet oīā concept̄ȳ, et c̄p̄t̄ȳ ent̄ȳ cum signet oīā ent̄ia significat
se ip̄m. q̄ d̄ d̄. d̄ȳ art: signūre de ep̄o confese et secundario, conce
art: et q̄ d̄ eīe im̄m̄e et plimatio, nego art, n̄ n̄ eī signūre, nisi quae
net̄ signant nōcū cōp̄ȳ ep̄o unguēte, et confese conuenit.

0 b̄es 30 D̄. An̄ p̄t̄, aīā separata
de cognoscunt q̄ d̄uōs eff̄ȳ in m̄e, q̄ d̄ signa sui. Negō art, q̄ n̄ d̄ato d̄ito
signi et significati, et quān̄q̄ n̄on q̄n̄ p̄ia cognoscit sine signo in actu 2o,
hoc ē sine concept̄o, cognoscit t̄ d̄m̄. Signo in actu ē, hoc ē sine p̄t̄ȳ
d̄ito i re cognita et alio modo.

De dubij cōt̄ȳ ē: nullum signū ex cōt̄ȳt̄o fieri
realem relōem, q̄ impōs̄ aut ē aut supponit operarem ent̄ȳ, de nullum
ent̄ȳ reale dependet ex apper̄ioe ill̄ȳ. 2o signa nata h̄re relōes reales,
q̄ extrema et finita et realia, realia d̄ito, et realia exia, nam finitum,
de quo eff̄et p̄t̄et maior dubitō ē ep̄o n̄a signi et alia eius realia p̄o
t̄ȳ q̄ i in cūi un̄ȳ causari, in eff̄e n̄a ep̄o causata, in cōt̄ȳt̄o
p̄t̄entatio.

3o relōem signi id̄ t̄m̄ cum incidere cum
relōem c̄ et eff̄et, aut aliorū dependit q̄ habetudo un̄ȳ nō ad aliam, et ē
p̄m̄ signūre aliam, aīā accipit ē, et q̄ eī tal̄, ut ea p̄t̄ia n̄a
alia sequat̄: qui t̄t̄ n̄ ē al̄, quam eff̄et et c̄. In d̄on̄ȳ et un̄ȳ relōem
un̄ȳ relōem ē in un̄ȳ et eff̄et, q̄ p̄t̄ia sola dependit in eī, et
relōem q̄ un̄ȳ et p̄t̄ia, q̄ attenditō sitūdo, et imitatio. 4o relōem
signi ad p̄am in inst̄ȳt̄ȳ ē un̄ȳ q̄ fundat̄ in cōt̄o un̄ȳ intelligib̄
t̄e, cum q̄n̄q̄ cognoscit debent: in habetudo et ē realē, q̄ d̄ fia realē
inherens p̄o cum sufficienti finito relōem c̄ et tal̄

q̄ d̄ 2o
De signorum diversitatibus.
Art. ius
Multiplex signorum diversitas explicat

Celestium signorum decursus duplex est: & in natura existit. Natura signa
sunt ea, quae dupliciter cum rebus aliis signantur. Signa existunt, & ea
per naturam utitur, & quaedam quibus temporis signantur. per durationem esse
ad quosdam, & per aliud representat & ex natura sua id habet & beneficium
aliquis, aliter: nisi ex cogitatione non potest: Si enim signa natura, si 2°
existit & est

2° De his est insignia fratria, & insubstantia: fratria
ea, quae cognoscuntur ducunt potius in cognitionem rei signatae ut species in
fratris, & comitibus. Insubstantia est, quae cognoscuntur ducunt potius in cognitionem
rei signatae. per esse a se ipsam, & est id quod maneat aliud cognoscitur
aut natura est a nobis, quae cognoscitur sunt signa insubstantia, aut non
natura est per se cognoscitur & est signa fratria, & est

Quibus tollitur cum effectum per se esse sibi
invisum signa, quod est effectum per se, etiam equivoce & habendo sub se, quo-
tunc eam invisum contentit: cum est natura per se effectum contentit in sua vir-
tute, et id non est effectum non cum perfecte penetrari potuit, quia se ad invisum
sem manifestent. Si ergo in rebus dicitur in casu est signa hoc est in casu
effectum, id est, & effectum sunt manifestiones nobis, quae sunt signa, et est in ra-
tione, ut non sumunt denominationem, nisi a gestantur, & frequentiori manent
tanti. Cum est effectum generaliter, ideo non est invisum signa, quod non habent naturam
per se et naturam habitudinem, & mentem ab eis in alio manentur.

De signis & de signis signorum in natura existit

Obresignatio est praedicam decursum: res per naturam exudantem Dei habent
talem naturam, quae proportionata sit ad aliud signantem, hoc est signantem ex-
istit dicitur. Nego autem, quod signa accipit a Deo estam & existiam, illa
non est praedicam naturam, sed est signa a voluntate Dei dependent.

Obresignatio 2° Signum existit post inestissimum
natura retinet, cuius est signum, cum illa natura sit aliud existit, et tran-
sire, quod non potest aliud signare ex tali imperio. Si autem, non retinet signum,
tollens autem: non retinet natura, nego autem. Nam in eo manet illa de
praedicam moralis, per ex tunc naturam denominationem ad alia imperio,
quod in tunc natura retinetur

obies 3° ius natr signat gluviam nos fecerant, q
 ius in uoberto uia et uisio dei. Catechizant n fuerunt, q deus
 n e membra opa. Dicitur: n e membra matris opa ad concepit:
 n e membra scti opa, nego cont: Nam significo, q e tra signi, dir-
 sa e.

obies 4° Signum a Deo datum Caino, n
 occidit, n erat natr, q a Deo impositum, nec exento, q idem signa-
 tat uisio dei, q s. Nego aut: erat n signum natr, cum esset puerum
 natr, nec non, qui op ad considerationem impletat, ut abuter e. Dicitur
 Significum, qui a Deo n fuit impositus, sed productus.

obies 5° Idea artificij e signum artefacti,
 cum id ad uiam eximat, sed n e natr, qd exultat artefacti hoc
 Pils nio representet: Nec exinto: q unago natr n eget in pte qd
 nego mi e n. Signum natr, qd nentur quidem a uide artefacti quoad ex-
 istiam, n gto ad effiam.

Art 3 us

expendio alia signorum deus uisita e uisualis

obies 1° s qd integrale e complexu, n e signa facta
 q qd n reddunt obtem gressu, nisi intus actu per complexu representationem
 apparet, ei complexu eodem actu cum obico cognos uent, q nulla st signa
 facta. Nego aut, q obt s qd reddunt obtem gressu enactu e, e n
 Cognos, sicut e signa, com ceptu etiam n cognos, ducunt en cognos
 obti

obies 2° complexu solij astrologo periculum im-
 mede co ppositi solem e signum facte, angelu e e uisum in signa-
 ti e instrate, q cognos dicitur angelum en cognosionem solij, q deus
 n e in membra opa. Dicitur: n e in membra matris opa, conice
 cont: n e in membra scti opa, nego cont.

Instru. Complexu n hct nisi unam facticem q per
 eandem representationem obtem solem astrologo, e in angelu, q n gto hct
 membra opa. Dicitur: n hct nisi facticem unam. riu rei, q per
 eandem intem signa representationem utiq; illam representatione, conca
 aut: n hct nisi unam facticem, s hct uisum ia goarum, qd repa-
 sentat, nego aut: q diversa facticem e ad goam, q signum q ius cognosio

Ad poam, qd ipsum genus n cognoscit, variata d qualibet qd est hali
variata tota est h.

Obres 3o imago sibi exiens in speculo e signum
frate, qd e eiusdem spci, cum ea, qd e in speculo, et sic e signum frate, qd
genus cognoscit dicit in cognoscere qd. N ego 2o spem antedecentia, qd
cum eo cum uisus sit lucidum et coloratum, spci n pte obculo per
ciji, qd n e talis: e aut signum frate, qd e parte qd quartum e case
obtem et presentare.

Obres 4o caput medius e signum frate
ra uoy, et infra de iu rei et septem ultimi, qd. Dicit corp: n e de
uis im oppa mentra maty, conedo cor: n e in oppa sibi, nego cor:
quod admodum n tempus medius et uoy. Corp e in partibz ad signandam
rem et ipsum ultimum, sic etiam cor e uoyem censeb cogredi.

Obres 5o Angelus cognoscitur per signi
an etiam, et beati cognoscunt cetera per etiam Dei, id neutra est h et signum
frate, cum neutra sit consignata in illa cognoscens, nec infra qd n genus
cognoscit dicit in cognoscitionem, eod eadem cognoscione cum e signata cognosca
t, qd dicit aliud signum extra ditionem. Negam dam pnt minor, en. Pa et in
geli signum frate in angel, et est h Dei in beatum, qd utaque genus spci
dicit ioy cognoscit, et ita dicit in cognoscitur rei signate: In uerum e dicit
is rem signatum cognoscit qd signum cognoscit.

Obres 6o phasmatum dicitur et signa in intell, sequidem
per ea at cum quibus utrum cognoscit signa, sed n informare illam, nec ab
eodem per coguente, qd n e facta nec infra. Nego cor: et n signa frata
q propria dua signa frate e ut n cognoscitur dicit in cognoscitur: eo qd dicit
my signum frate consignari in poa, intelligimus requit loquend.

Obres 7o phasma signi homi e signum igni
qd n e frate, qd nec e imago igni, nec informat intell: nec e infra
qd n cognoscitur prius, ut dicit in cognoscitur igni, qd. Dicit mi. quod
pnt: n e frate proxim, s e immediatum, conem mi: n e frate et remotum
quod mi. Nam qd e signum signi e signum sui signati in eodem ge
qd e signum tpe sui proprie significationis: n e opus ut sit imago signa
ta remoti, imo nec proximi, sed talis e, si n cognoscitur dicit in cognoscitur rei

Obres 8o in ductione complex, s e signum ob
ti qd e imago illius, sed infra qd n h e e expi, ob, nec infra qd n cogno
sit qd

negus mai: Nam falsum e esse imaginem totum solus. n. comphre e imago
soli: illa e prodialis & hinc mense expe gres ut unstrum ad complum
produendum.

303a

DE VITIIS ET SCRIPTURARUM SIGNIFICACIO

Art 14, 21, 31, 32, 33, 34

De significacoe uolum suae propositio

Dico 1o uoces res ite et igitur signant. Pr 1o q uoc ubi audit, Res
com uenit couolat ad eam de ea cum gereremur, et certa redder de
compte loquens, ita ut hanc de rebus iudicia, et apperharbois audis
in e signat q uoc utruq signat. 2o q uoc aut n e, is oio e il' ut
falsa q uoc in oracoe e idem d'm de eadem extra orationem, eom signat
aliqui reatit uel uol a re n peneat. 3o q uoces signant ex hanc
intentione, qd hanc intentio in usibz in porenij fuit iotum magnas
tais, cum humanis seruis fuerit et comer eam et solitem, q gressue
cordis e in comitioe ipeum facta qd moram extennum quandoquidam
animos sine n possunt, nisi eos su quasi in ter pte copulamus, q uoc
signant igitur. 4o q si uoces n eant signa iotum, nuda daren
e mendata, cum mentis sit coram mentem uel uoce signando, q in
mente n Res q d

obies 1o Si uoces signarent igitur eant falsa oep
propos, q sig huius proposit, hoc e ad, eant igitur hanc, e igitur atq qd
falsum q d. Dicit aut Si uoces signarent igitur doct, et supponerent
e pro uisem in horacoe, eant falsa oep proposit, contra aut: Si signarent
n daturate, nec pro uisem supponerent, eant falsa oep proposit nego
ant.

obies 2o Si uoces utruq signant oep eant atq qd
q uoc signat rem et imaginem eius ut ho ad uerum et ad iudicium, e atq qd
qd igitur e imago interna rei q d. Dicit mai: sig eant atq qd, si utruq
signant doct, qd mai: Si alium tm, nego mai.

obies 3o uoc id signat qd auditus percipit dicit qui
audit loquentem, res percipit n igitur nisi dicitur qd in eadem esse
cat q d. ^{si qm} et percipit aliud n igitur, q dicit n iurat, ante mi: res percipit
que dicitur, e: nun jam igitur, nego mi. Nam aliud etiam percipit igitur

Non potest esse eadem signatio q̄ nisi signat eandem, n̄ potest autem esse eorū unam
par signat.

Obiectio 10. Nihil est in uocibus, q̄ n̄ vel in mente, vel in
ut dicit Augustinus et in dicitur magis q̄ se dicitur in rebus dignis, ac in
aut nostras uoces proferente, et in hoc per se homo loquente, aut in
eodem, si uisibilem mente, q̄ dicitur in anima. Si proferantur de libere et cum
animo rem signandi, q̄ dicitur loquens, et huius sermo, nego autem: Si in deliberate
concedit autem: et ita inlesum se pro, Nisi per se per se loquens, quasi
impossibile sit tunc conuenire de rebus dignis quanto uoces, q̄ dicitur. Perunt:
in mente autem ipse quod dicit, et aliter a patientibus tunc, cui uox confes-
to, aliter uisibilium, cui dicitur.

Obiectio 10. Arles dicit uoces et nota ipse
q̄ eos tunc signant. Negat. Coniunctio, q̄ Arles dicit uoces et nota
ipse, ut indicaret etiam res significat.

Obiectio 6. uoces se inuenit ad supponendum
Definitio ipse, dicitur Augustinus, et id in Angeli n̄ est uoces,
q̄ ipse loquens q̄ eos tunc signant. Negat. Coniunctio, q̄ signant ipse si-
quando in mente et ipse.

Obiectio 10. nota sunt membra, ut quibus solus
uox ipse inuenit, ut dicit Augustinus, et dicitur q̄ dicitur, et n̄ est,
q̄ etiam alia uoces; Nego autem: Nam membra nota nota signant
res futuri: syllabae q̄ dicitur, et n̄ est, et n̄ est, et n̄ est,
et q̄ a uocibus signant. Si Zacharias per natus q̄ dicitur
filliuit pugilarem.

Duo 2. uox duplici significatione rem, et ipse
in mente affligit. Per 2. q̄ significatio est ipsa uox in mente, et in mente
ad signandos ipse est dicitur ab impositione rei signandi, cum quibus uo-
luerit hoc uno actu, et expresso uox ipse conuenire. Deinde
seruare in mente huius conuenientiam aliam, qui fuit in mente
uocem ad res signandas: In mente ad rem signandam et ex re
in mente uocem, et ipse est in mente uocem fuit in mente, et in mente
in mente autem actualiter et expresso, ut est uocem expresso medicorum,
fuit et tunc in mente, q̄ dicitur est significatio.

20 q' uox ignat remissam, completum u' neta, q' dicitur significare
Vix huius est uox sufficit q' completum, & significare u'.

obres 8. huius dicit uox ee e' notat ipsum
& signant ipse u' p' uocis eade' dicitur ferentem ipse deim
ad rem ad sententia: dicitur dicit uox ee e' notat completum
p' uocis intentioni, coram dicit q' p' uox h' uolere manifesta
u' ipse, e' p' ipse uox ee imp' p' uocis: p' uocis executioni, ita
ut p' uox uox feriat ipse, e' dicitur uox nega' au'.

obres nono. q' dicitur unum substituit cum
alio, p' uox innotat signum proprio substituit, quam rem alio
ignotam. Cunctu' in rem beneficis sig' p' uocis substituit
p' uocis sufficienti p' uocis uox significandi, q' p' uox uox
ipse ipse e' p' uox mediantibus uox. Dicitur mai: p' uox uox
rem proprio substituit, quam rem, si unia sit signis, Coram Mai:
Si duplex, nego mai, q' e' dicitur signis e' unia dicitur signum sub-
rogatum tendere in rem beneficis alterius, ut scriptura tendere
in rem beneficis uox, n' ita q' dicitur duplex, q' etiam rei sua e' dicitur
propria signis.

obres 10. uox indant ipse ut rem
significandi q' sig' significandi ita fertur in ipse ut ipse e' ferit
endo transiat in rem tangam in rem dicitur ipse representatum.
Dicitur coram: sig' significandi, q' fertur in completum aliquo in rem
20 ad rem, coram coram: q' dicitur ipse in ipse, de omni in rem, ne-
q' coram.

obres 11. uox e' ad id interpret, dicitur in ipse
officium e' p' uox ferere uox a loquentis, gam uox, q' uox p' uox uox
tet capimera, gam uox. Dicitur mi: p' uox uox uox uox uox
quenti p' uocis intentioni, coram mi: p' uocis uox uox uox uox
mi. Nam ille, p' uocis uox uox manifesta ipse loquentis,
dicitur uox p' uocis eloquentis uox.

obres 12. q' uox eadem uox e' dicitur p' uox
ad signum, dicitur ad indium, q' uox eadem significandi p' uox uox
ipse dicitur in rem p' uocis uox. Negatio coram, q' dicitur in uox
duplex uox dicitur ad p' uocis uox, quam uox una e' dicitur uox uox,
q' uox e' unia e' incompleta p' uocis uox.

Obies 13 uox inducat ipsum per reflexionem, qm
me. Nego cont, itam placuit imponere ut uox denotat ipsum
nisi praesupposito rei signate, per aliam & pelliculam e. d. s. l. m.

Dico 3o signum doctrinae n e uniuersum ad
ipsum uox e scriptura. Pr e q significatio ipso e naty e realy.
significatio il uox e scriptura e ad uerba, e. i. q. 2o q uox e scri
ptura n e plura signa qm, cum sit unica in utraq significas.

Art 4 us
An scripta significant uoxes et comodo

Dico 1o scriptura et res et uoxes signat pr q leges scrip
turam, nisi quia sit, et rem perspicit et uolum efformat
ipso q utrumq signat scriptura.

Dico 2o scriptura dicit significat re
presentat uox, e. i. q. Pr q scriptura a litto signat uoxem et
si rem, ut in Bibl sa, q in hoc q uo scripto sit, ex quorum
lesione famus item uoxem, q rem n percipimus q b. i. d. e. sig
ficat. 2o q signas rei in scriptura e singul, significas il
uox in eadem e com alia, cum noer scriptum imponit per
singulas literas ad signandam uoxem; Et id ut aliquis pro
ferat signatam ab scriptura, satis n cognoscat singulas eius
Characteres q. u.

Obies 1o Artes eadem mo dicit scripta et signa uoxum,
quo uox et signa ipsum, q per simplicem significacem dicitur: eodem
mo quoad multiplicem significacem, conuenit: qm simplicem
signat, nego aut. Nam uoxes pp se signant ipso, e scriptura
et ip signat uox: q n ubiq respondet multiplex signatum

Obies 2o Singuli soni uoxales signant sin
gulos Characteres qm esse sonus in A, Cuius ipso Characterem
signat qm Characteres n pante signate sonos, q n pante e sibi in
uoxem signa. Nego cont, q cum signas sit ex hanc platis bene potuer
hos utiq mutam imponere comonice qd in dictionibus integris n fe
bere, q n cognoscat uer bar ad ex capturam exponendam, ad scripturam ad
uerba peregre transfundenda uerperunt.

112
 Dico 3° scriptura eadem significatio qua uox, uoxe signat rem.
 q^d eadem est impo^{ss}ibile in uoxe et scriptura, cum satis sit ut scriptum consi-
 ab^{er} in pos ad signandam rem, quid uox in scripto expressa, sit signatio
 e^{ius} scriptura eadem tenet signat rem, quatenus est signum uoxi signan-
 tis, ac eius loco substituit. Et hoc proprie significat alioquin q^d est signum
 est signum sui significati, q^d est.

obies 3° Si eadem est uox et scriptura signat, n^{on} est sua
 signa doctia, nempe ip^su, uox et scripta, q^d uox est scripta ab eadem
 signa ueniunt q^d est. Respon^{dit} q^d si multitudine adiectum satis est multi-
 plicis sub^{er}itur: Sic al^{ter}, et Medicamenta ab una san^{te} d^{icit}ur multa sana
 obies 4° suo cognoscit^{ur} q^d q^d signatur
 ac Sapororum, omne signant^{ur} et, nulli uoxe indicando, q^d uox
 modi scripturas h^{ab}et peculiaris signat^{ur} sibi intensionem. Concedo
 totum, q^d quomodi scriptura constat p^{er} h^{ab}et uoxem signat, sicut ma-
 gnes stellarum, et constellationum in math^{ese}, quam literum uarietate
 est q^d signum compositio uoxe de articulis, de q^d in loquimur, ex ge-
 mente.

Art. 4°
 Si uox eadem signat rem, uox autem signat rem.

Art. 1us
 Quis sit uerum sit uox eadem est eadem

Uox est eadem uox est eadem est, q^d n^{on} sua est eadem uox
 tenent^{ur} uoxe ut uoxe uoxe, semper idem significat, sed apti-
 sunt signate.

obies 1° Uox ab uno tenet, cum sit acies n^{on}
 migrare in mentem alterius, n^{on} transire, al^{ter} in seruitutem ad cognis-
 cendum, q^d ut n^{on} p^{oss}it diuere per uiam alterius ita n^{on} intigere per
 ip^sum alienum, q^d n^{on} ubiq^{ue} idem signat. Dix^{it} aut^{em}: n^{on} ubiq^{ue} idem
 signat, q^d n^{on} ubiq^{ue} ponat^{ur}, conce^{dit} aut^{em}: Si per possibile est impossibile, q^d
 quo n^{on} n^{on} d^{icit} q^d uox n^{on} est eadem n^{on} ab ali^o d^{icit} est conditio^{ne}, uox
 idem si ubiq^{ue} ponat^{ur}, ubiq^{ue} signatur^{ur} ip^su.

obies 2° Uox negat^{ur} s^{ed} mentem ontio-
 r^{um}, est artefactorum, n^{on} est imagines suorum ob^{er}um, q^d n^{on} signant n^{on},

ubiq^{ue} ponat^{ur}

Et ubi dicitur. Nego autem quod unus quod unus est operandi mihi est ratio cognoscit
Et contra quod dicitur produciendo inter eorum representationibus ipsis, cum en-
telasticis sit ad produciendo constituit rem presentem in actu non esse reali-
do intentionali peritibus produciendo imaginem. In eodem modo det co-
gnoscere natura.

Insuper id quod dicitur hanc entem neguit exprimeere utram
et realen sui imaginem analogus que dicitur. Et predicta entia non possunt cognosci per
imagines eorum representationibus. Nego autem quod possunt esse. Non enim in se
fratres existant ex premere nam per realen sui imaginem, sicut Cuius finis non
et utitur potest realen caue effum, earum influxus est quasi passivus. Arte-
facta dicitur dicitur ipsis, quod ad effum, et canit ab eis quo ad eorum.

Et dicitur 30. 2 plus non est signa generationis suam et uir-
tutalem et transcendentalen ad obiectum, sed per relationem presentalem a ente
sua dicitur, cum relata dicitur quod per relationem transcendentalen fundent ob-
iectum presentalem, et uerbum dicitur de creaturarum signum per
relationem eius quod non est signa natura. Nego autem: quod eorum fratres signum est id quod
inter est Cuius dicitur potest in cognitionem signati, sed in conceptu talis Cuius est
reperitio, et uir- transcendentalis ad obiectum, qui uir- est illius effum. In
in eo det etiam uir- presentalis, huius ad uir- signi non conducit. propterea
negandū etiam est uerbum dicitur constituit signum creaturarum per rela-
tionem eius, cum non per talen relationem, sed per suam necessitatem eorum potest re-
presenter.

Art. 2us

Quo si uerum sit uoces nec eadem magis

omnes.

Ex dictis uocibus hanc preuenientem intelligendum est in contrariis
sui a priori nimirum uoces nec eadem quod uir- idem uocibus, et non
magis, sed eorum uocibus signare, et hanc ex hoc sequi non esse uocibus eadem,
cum hanc uocibus non sit eadem uocibus.

Obiectum est per dicitur sermonem esse hanc naturam, hanc
in natura finitum, quod uocibus signare naturam. Dicitur autem esse hanc naturam, quod non hanc
cum sit per dicitur, sed dicitur inueniendum est proclius, tunc autem: quod
si a natura dicitur et inuocibus, nego autem: et dicitur est hanc finitum in natura.

[Faint handwritten text at the bottom of the page, possibly bleed-through or a later addition.]

o. bres 2o Na concepit bruti uoces nate signantes, ut
 uox guli reperit cibo lectam signat, qd habet in se reperit qd
 in huius reij crebris ab ore mali gratiam odore per uoces re-
 pentinas prohibente: et in puerij uox siluol edulati, Belum,
 id e' grem lingua phrygia qd preferentijs apparet. Dis aut,
 Na concepit bruti uoces nate signantes, ut quosdam qualitates pro-
 ductas instar reliquorum officium huius Cas, conce aut: ut infra pro-
 portionata e' experimenta interna ad concessioes, nego aut. In
 galus reperit cibo per uocem illam p' signat cibum, delectationem appa-
 ritus, qd ad sonum illum edendum, absq' ulla intente signandi cibum
 compellit, id sonus ille e' estis in ceteris affijs comouentis reliq' falid-
 tates exequentes e' callantes talem sonum p' propterea filij crebris
 et si multos fuit a natu n' in uerbo erat, ei is potuit cre-
 uerba sublatos lingua impedimento, per uocem mentem p' honorem
 profere. De pueris u' resp' fabulosa, Me nisi Caprazum sonum
 didere, qui talem panem in lingua filia signabat.

o. bres 3o In danti lingua ei sermo deflentium
 per uocem Babelicam n' fuit ex improbia p' apparet nisi, quo tales
 impostores uis se carent, q' u'. Nego aut: Decip. n' fuit ut uocis
 sermonij autor e' impostor, ut qd testant.

o. bres 4o Noia, qd Adam uocauit alia, tur
 eorum propria, q' natio. Dis aut: Tur eorum propria q' uocis
 se scribente adue eodem perselebarant conce aut, q' nate signa-
 re, nego aut.

o. bres 5o Effia rei ubiq' e' eodem, id impo-
 sio e' signis e' de effia uocis signatiua, q' uocis idem ubiq' signant et
 et eodem. Nego cont: q' cum impostio sit potius in huius mente qm
 in uoce, et si ubiq' eadem reperiatur uox, nisi uocis idem re-
 uerant hoes eius signorem et impostorem callentes, n' ubiq' signabit
 At proin cum n' sit apud oes notitia impostionum, q' dante in uoce
 uocis n' p'unt idem signare apud oes.

In o. s. a
 De innoto intell. hnt iijus aliquid uocis falsi, alii
 ueritatis et falsitatis ex p'p'et
 Art. iij
 De qua uia e' falsitas phus huius lo. catr

De veritate complexa, de falsi, de falsis. Conformatio est ut
et verum, et propria est propositioni intelligitur, ut se sententia
quibus, cui oppositio falsi, falsitas est, et falsitas. Informatio est utrum
et verum. De his verum est falsitas est, et falsitas est, et falsitas
est et falsitas.

Dico 1o veritas falsi est conformitas cognitionis ad rem
Cognitionis, sicut est a se rei. Primum, quod veritas est quibus mensurabitur cum
sua mensura, de cognitione mensurata, et a se rei est eius mensura. et falsitas
2o quod veritas proprii vocatur consistit in conformitate proprii ad rem
signatam, et sicut veritas mentalis.

Obies 1o illud id est conformitas obiecti, quod veritas ab eo
apprehenditur, ut est in se, et tota comparatio fit inter rem in se cognitam, et
tandem inter verum, ac proinde veritas est conformitas rei cognitae, seu obiecti
obiecti ad eandem rem, quod est in se reali. Nego tunc: Nam comparatio
fit inter apprehensionem, et obiectum, quod huiusmodi representatur, et inter
obiectum representatum, quod est a se rei. Verum a se rei est eadem represen-
tata non est duo, in inter eas non potest esse comparatio.

Obies 2o In esse est veritas, quod signatur a denominatione
verali, de enumeratione signatur obiectum per positionem, ipso autem est denotato
a tangam eius signum, quod veritas est in ipso obiecto. Dico mihi: Signatur ob-
iectum proprio suum sicut cum falsi cognitione, contra autem: Solam obiectum,
nego mihi: Non a falsi cognitione derivat veritas a denominatione veritatis
quod ab eo derivat. In falsi proprio mentalis falsi est signum obiecti,

veritem — veridem, ac proinde est veritas in obiecto. In ob-
iectum illud est verum, quod quibus est veritas in rem in quibus, cum obiectum
supponatur cognitioni. Dico tunc: ab eo derivat veritatem tangam a sua et
veritate, contra tunc: Sicut a se saniam accipit a mensura: tangam a
proprio veritas subiecto, nego tunc. In obiectum illud non est verum, sed
latet et radicaliter.

reprehensibilis, illud duo falsitas indicat propositionem esse
veram non reflectit in cognitionem, de comparat rem cognitam cum eadem
a se rei, et ut nego mai: experientia illud, quod cognitionis ita ferat
in rem, sicut est a se rei

Duo 2° veritas sua falsitas est essentialiter, et ad quatuor genera
Cum otio: 1° q^d veritas est falsitas, sicut ut sic, et ubi dicitur, de signum
constat in re transcendentali, q^d etiam veritas. 2° q^d quomodo eius est ad qua-
tio, sicut ut cognio dicitur, et eius negio, ut dicitur falsa q^d dicitur

1014 30 ex v^o 1° 2° 3° 4° 5° 6° 7° 8° 9° 10° 11° 12° 13° 14° 15° 16° 17° 18° 19° 20° 21° 22° 23° 24° 25° 26° 27° 28° 29° 30°
solum ab eo, sicut imutatione, q^d veritas n^o est imutabilis ad quatuor, et eius
transcendentaliter indistincta a ipsa imutabilitate mentali. Dicitur autem veritas
totaliter n^o est essentialiter et in omni ab imutatione mentali, contra cont:
veritas partialiter n^o est illi imutabilis, nec contra: nam veritas totaliter con-
gruenter ex cognio est ex otio. In subiecto otio, et potest eius negio manere
idem cognio, et per manere potest veritas falsitas in se imutabilis, alia a qua
n^o manet. Et eo n^o manet tota veritas, et falsitas.

Dico 3° q^d obiectum est reale, reatum existens et veritas
Distinctum a cognio, q^d cum transcendentaliter est in eadem cognio, eius par-
tialiter ad obiectum, qui fundatur in mensura generis, et gerunt ad 3^{am} q^d
relatio presentatis. Et id facile existit in q^d d^o de veritate Art 4°.

Art 2us et 3us.

Veritas reperitur in actibus intellectus apprehensibus
triplex est intellectus apprehensio: 1^a simplex rei apprehensio, ut cognio huius, et la-
gras: 2^a est iudicium, in quo aliquid alicui attribuitur, et ab eo reprovenitur, ut
D^o est bonus, D^o n^o est bonus: 3^a est discursus, in quo de alio alicui attribuitur
unus, et negatur, ut animam et plures proprios reprovenimus. Et in id per quod bonum
illatum est, colligamus, 2us q^d ois res est veritas.

Sit unica et ois. In ois actibus apprehensibus datur veritas, q^d q^d
in actibus est conformatio cum suo obiecto, q^d dicitur.

Obiectum est. Art 1us dicit in sola compositione et divisione
est veritatem, q^d in simplici apprehensione n^o est veritas. Dicitur autem dicit in
sola compositione, et divisione est veritatem compositionem, et cognitam, contra autem in
sola compositione, et divisione est veritatem simpliciter, et n^o cognitam, Nego
autem q^d n^o componit, aut dividit, indicat est verum, q^d q^d cognoscit. Qui
d^o est apprehensio, conformatur per se, et n^o dicitur est verum, q^d q^d
apprehensio, et ideo veritas dicitur per sola intelligit de completa.

obres 2° in voce simpli, & e complexu dilatatio n'e veritatis
 cum ne verum, nec falsum dicere ex se mensuram eam, qui simplis vocabulum pro-
 fert, nisi perficiat enumerationem, nec intelligit potest qualem sit ad equatio-
 nem vocem simplicem, et rem signatam, & nec in simpli complexu
 e veritas. Sic sicut aut, ne veritatis complexa, conle aut: Ne
 veritatis simplis, nego aut: & e ad equatio simplis, et imperfecta cum n'e sit
 nisi imaginem naturam, e imaginatum, de vris quasi imaginem moza lem,
 et imaginatum: In nunquam in ea pot' ee falsitas, & nunquam pot' signare ni-
 si id, ad qd' impotia e.

obres 3° in cognoscere sensu n'e veritatis, cum hoc
 defectu conformitatis inquitur e rem, q' nec in similitudine inchoat. Sic eode
 mo aut: no e defectu es mo veritatis, q' pot' de veritate veritate hoc propi-
 ghi curarunt.

Art 4us
 De in cognitione simplici falsitatis inueniendi.

Dico 1° in simplici apprehensione n' reperit qd' falsitas p'vicia
 pr' 1° q' qui simplis apprehendit, & in non attingit, & n' si atten-
 git, confitetur suo obto, & e u' cognis: Si n' attingit, n'e falsus, de ignorant,
 & nemo ut falsus cognoscit id, qd' e via n' cognoscit, de illis ignorare. 2°
 q' simplis cognis e natur' imago sui obto, & in illis nunquam e deformis.

Dico 2° in si simplici apprehensione ueritate falsitas qu-
 re nega, pr' q' falsitas pure nega e deformitas cum aliquo obto,
 de aut cognis, quam tunc u' sit, cum aliquo obto imo cum oibz, qd'
 gam cum suo, e deformis, q' cognis hoc n'e conformis, equo, nec la-
 soni si q' d' n' in ista falsitas n' denotat cognoscem falsam, & aut co-
 gnis creata imo etiam obto qd' e de p'vicia, e hinc falsitas, cum
 singulari sol' cum propriis obto confert.

Dico 3° in apprehensione ueritate complexa, & simpli-
 ci qui ad nimum cognoscendi, n' quoad rem cognitam falsitas p'vicia repe-
 rit. pr' q' falsitas p'vicia e deformitas, cum pro quo obto, n' attrin-
 gendo aliquam eius partem, & cum aliqua superaddita cognoscendo Sic hinc
 serie pedibus & cum alijs, de apprehensione ueritate complexa ita aliquid
 cognoscit obto, ut in iure mo sub aqua fracto, et in alijs apparet q' d'.